

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

1. Lovforslaget tilsigter at gennemføre de ændringer i dansk lovgivning, som er en forudsætning for, at Danmark kan ratificere den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme. Konventionen, der er undertegnet af Danmark den 27. januar 1977, er optaget som bilag 1 til lovforslaget.

I de senere år er der gennemført flere konventioner, som sigter på at imødegå den stigende internationale terrorisme. Det drejer sig om Haag-konventionen om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer, Montreal-konventionen om bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed samt FN-konventionen om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter. Disse konventioner indebærer navnlig, at de deltagende stater forpligter sig til enten at foretage udlevering af eller indlede retsforfølgning mod personer, der formodes at være gerningsmænd til de af konventionerne omfattede terrorhandling. Danmark har tiltrådt samtlige disse konventioner. De nødvendige ændringer af straffeloven er gennemført ved henholdsvis lov nr. 95 af 29. marts 1972 (Kapring af luftfartøj), lov nr. 538 af 13. december 1972 (Sabotage mod luftfartøjer m. v.) og lov nr. 268 af 26. juni 1975 (Beskyttelse af diplomater m. v.).

2. Den nye europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme er på flere punkter udformet med de ovennævnte konventioner som forbillede. Den europæiske konvention omfatter imidlertid en videre kreds af terrorhandling og griber i modsætning til de ovennævnte konventioner direkte ind i konventionsstaternes behandling af sager om udlevering.

a. Udlevering.

Konventionens centrale bestemmelse er artikel 1. Efter denne artikel skal visse nærmere angivne handlinger i forbindelse med spørgsmål om udlevering aldrig kunne anses for en politisk forbrydelse (eller for en forbrydelse, der knytter sig til en politisk forbrydelse eller udspringer af politiske motiver). Blandt disse handlinger nævnes først forbrydelser, som omfattes af de ovennævnte Haag- og Montreal-konventioner (artikel 1 a og b). Endvidere omfatter artikel 1 følgende forbrydelser: (c) grove forbrydelser, der indebærer angreb på en diplomats eller anden internationalt beskyttet persons liv, fysiske integritet eller frihed; (d) forbrydel-

ser, der indebærer kidnapning, gidseltagning eller grov, ulovlig frihedsberøvelse; (e) forbrydelser, der indebærer anvendelse af bomber, granater, raketter, automatiske skydevåben eller brev- eller pakkebomber, hvis anvendelsen rummer fare for personer; samt endelig (f) forsøg på nogen af de i artiklen nævnte forbrydelser, medvirken til sådanne forbrydelser eller til forsøg på sådanne forbrydelser.

Artikel 1 må ses i sammenhæng med de eksisterende konventioner og traktater om udlevering af lovovertrædere. Det er en fast bestanddel af sådanne internationale aftaler, at udlevering kan nægtes, såfremt den pågældende lovovertrædelse har karakter af en politisk forbrydelse. På linje hermed indeholder den danske udleveringslovs § 5 et forbud mod udlevering for politiske lovovertrædelser. Bestemmelsen i artikel 1 om, at de ovennævnte handlinger aldrig skal kunne anses for politiske forbrydelser, indebærer således, at udlevering i sager vedrørende de pågældende terrorhandling ikke kan nægtes med den begrundelse, at der er tale om en politisk forbrydelse.

Som det fremgår, griber artikel 1 ind i et væsentligt princip i de eksisterende internationale aftaler om udlevering og i den danske udleveringslovgivning. Efter konventionens artikel 13 er der imidlertid mulighed for at tage forbehold over for bestemmelsen i artikel 1. Det er justitsministeriets opfattelse, at Danmark af de nedenfor under pkt. 3 nævnte grunde bør gøre brug af adgang til at tage forbehold efter artikel 13. I overensstemmelse hermed stilles der ikke forslag om ændring af udleveringsloven. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne under pkt. 3.

Konventionens artikel 2 angår en række nærmere angivne terrorhandling, som ikke omfattes af artikel 1. Efter artikel 2 kan staterne bestemme, at disse terrorhandling i forbindelse med spørgsmål om udlevering ikke skal betragtes som en politisk forbrydelse. Der er imidlertid her alene tale om en ret, ikke om en pligt, og en ubetinget tilslutning til artikel 2 nødvendiggør derfor ikke ændringer i udleveringsloven.

b. Strafforfølgning og straffemyndighed.

Som det fremgår af bemærkningerne ovenfor, indebærer ubetinget tilslutning til konventionen, at udlevering i sager vedrørende de af artikel 1 omfattede terrorhandling ikke kan nægtes med den begrundelse, at der er tale om en politisk forbrydelse. Udlevering kan imidlertid afslås af andre grunde.